

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ๘๓/๒๕๕๖

วันที่ ๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ระหว่าง { นายกิตติ อธินันท์ ผู้ร้อง
นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ที่ ๑ กับคณะ ที่ ๒ ถึงที่ ๔๐ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘

นายกิตติ อธินันท์ ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) เป็นแกนนำหลักในการชุมนุมตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการแบ่งกลุ่มย่อยในการชุมนุม ซึ่งมีนายนิติธร ล้ำเหลือ ผู้ถูกร้องที่ ๑๓ และนายอุทัย ขอดมณี ผู้ถูกร้องที่ ๑๔ เป็นแกนนำเครือข่ายนักศึกษาและประชาชนปฏิรูปประเทศไทย (คปท.) เรือตรี เขมดิน

- ๒ -

เลิศบุศย์ ผู้ถูกร้องที่ ๑๕ เป็นแกนนำกลุ่มกองทัพธรรม พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ ผู้ถูกร้องที่ ๑๖ เป็นแกนนำกลุ่มกองทัพประชาชนโค่นระบอบทักษิณ (กปท.) และกลุ่มการเมืองอื่นอีกหลายกลุ่ม โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้ถูกร้องที่ ๒ พรรคประชาธิปัตย์ ผู้ถูกร้องที่ ๓ กับผู้ถูกร้องที่ ๔ ถึงที่ ๔๐ ได้ร่วมกันจัดให้มีการชุมนุมทางการเมืองบริเวณถนนราชดำเนินและบริเวณใกล้เคียงในพื้นที่กรุงเทพมหานครตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๖ เพื่อต้องการคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง โดยพฤติการณ์ของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับคณะ ได้กระทำต่อหน้าประชาชนเป็นจำนวนมากและมีการถ่ายทอดการปราศรัยเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์และสถานีวิทยุ รวมถึงสถานีดาวเทียมหลายช่องและเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ ซึ่งหากประชาชนได้กระทำการตาม ย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน นอกจากนี้ยังกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศอย่างรุนแรงอีกด้วย

ผู้ถูกร้องที่ ๑๖ กับคณะ ได้จัดให้มีการชุมนุมขึ้นที่บริเวณสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ถนนราชดำเนิน ในนามของกลุ่ม กปท. และได้กระทำการร่วมกันขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญและล้มล้างอำนาจบริหารของรัฐบาล อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ (๒) และการกระทำความดังกล่าวยังเป็นการทำให้ปรากฏแก่ประชาชนด้วยวาจา อันมิใช่เป็นการใช้สิทธิในการชุมนุมตามความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยการสนับสนุนของผู้ถูกร้องที่ ๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ได้นำกลุ่มผู้ชุมนุม กปท. ปิดล้อมทางเข้า - ออกประตูของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้เป็นสถานที่เปิดรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยได้ทำการปิดล้อม ขัดขวาง จนเป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการรับสมัครเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสงบและเรียบร้อยได้ และได้นำมวลชนยึดอาคารกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) ปราศรัยโจมตีการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และประกาศให้เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและเจ้าหน้าที่ตำรวจออกนอก

อาคาร อันเป็นการใช้กำลังข่มขู่เจ้าหน้าที่รัฐ นอกจากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑๓ และผู้ถูกร้องที่ ๑๔ แกนนำ คปท. ซึ่งเข้าร่วมชุมนุมกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้นำกลุ่มผู้ชุมนุมเข้าปิดล้อมอาคารกีฬาเวสน์ ๒ ศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็นสถานที่รับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี รายชื่ออีกด้วยเช่นกัน

ผู้ร้องเห็นว่า พฤติการณ์และการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๔ ถึงที่ ๔๐ กับ ผู้เข้าร่วมชุมนุมที่ใช้กำลังประทุษร้าย เข้าบุกรุกและยึดสถานที่ราชการ ประกาศตั้งสภาประชาชนและ ศาลประชาชน และกระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางการเลือกตั้งทั่วไป ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ได้กระทำขึ้นโดยการรู้เห็นยินยอม ช่วยเหลือ สนับสนุนของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะหัวหน้า พรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ โดยเหตุการณ์ทั้งหมดผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รู้เห็นมาตั้งแต่แรก อีกทั้งเมื่อรู้ว่ามี การกระทำที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญและกฎหมายก็ได้ห้ามปราม ระวัง ยับยั้งแต่ประการใด กลับยุยง ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการกระทำความผิดต่อไป โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคผู้ถูกร้องที่ ๓ หลายคนกระทำการอันเป็นการสนับสนุนการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับคณะ กรณิจึงถือเป็นการใช้ สิทธิและเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้ง ๔๐ ราย เป็นการกระทำเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ หรือไม่ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งหมดยุติการชุมนุม หรือเลิกกระทำการใดที่มีลักษณะ เป็นการขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว มิให้มีการสมัครรับเลือกตั้ง รวมถึงมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการ เพื่อคุ้มครอง หรือบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง และยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว”

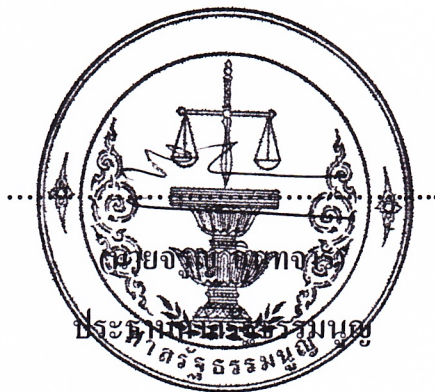
พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องกล่าวอ้างยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ กับคณะ มีลักษณะเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้อย่างไร เนื่องจากเป็นเพียงการคาดการณ์ของผู้ร้องเองว่าการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งหมดจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติ อีกทั้งพฤติกรรมของผู้ถูกร้องทั้งหมดก็เป็นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมือง ส่วนการที่ผู้ร้องกล่าวอ้างถึงข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องทั้งหมดได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหลายบทหลายมาตรารวมทั้งข้อหาร้ายแรงฐานเป็นกบฏและถูกแจ้งความดำเนินคดีในความผิดอาญาหลายมาตราด้วยกัน นั้น แม้การกระทำดังกล่าวอาจจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นก็ตาม ก็เป็นเรื่องที่ผู้ต้องรับผิดชอบในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ ประกอบกับการจะพิจารณาว่าบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง นั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอถึงความมุ่งหมายและแนวทางที่น่าจะเป็นไปได้ในการให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ใน

รัฐธรรมนูญ แต่พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องทั้งหมด ยังไม่มีมูลกรณีว่าได้กระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง กรณีจึงยังไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

อนึ่ง นายชัช ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากลายลักษณ์อักษร และเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๘ แล้ว รัฐธรรมนูญมุ่งประสงค์ให้เฉพาะอัยการสูงสุดเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ผู้ทราบการกระทำดังกล่าว จึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๖ -

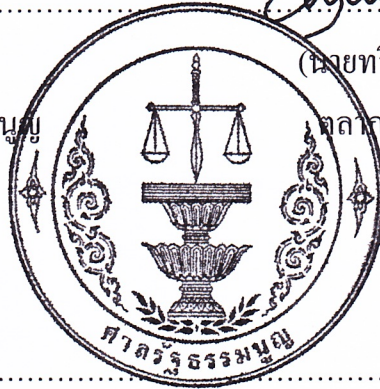
(คำสั่งที่ ๕/๒๕๕๗)

(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล ไข่ออูร์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ